

Spis treści

Wykaz akronimów	ix
Wstęp	xiii
1. Wspólna Polityka Handlowa Unii Europejskiej	
– zagadnienia ogólne	1
Literatura uzupełniająca	5
Pytania podsumowujące	5
2. Wertykalny podział kompetencji zewnętrznych	
w ramach Wspólnej Polityki Handlowej	7
2.1. Uwagi wstępne	7
2.2. Wczesne orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości	8
2.3. Opinia 1/94 i jej następstwa w zakresie	
podziału kompetencji pomiędzy Wspólnotą Europejską	
i państwami członkowskimi	
w ramach Wspólnej Polityki Handlowej	10
2.3.1. Obrót usługami	13
2.3.2. Obrót prawami własności intelektualnej	14
2.4. Traktat z Nicei	15
2.5. Traktat ustanawiający Konstytucję dla Europy	19
2.6. Traktat z Lizbony	20
Literatura uzupełniająca	20
Pytania podsumowujące	21
3. Podział kompetencji między instytucjami i organami	
Unii Europejskiej w ramach Wspólnej Polityki Handlowej	
(horyzontalny podział kompetencji)	23
3.1. Uwagi wstępne	23
3.2. Kompetencje Komisji, Rady i Parlamentu Europejskiego	25

3.3. Kompetencje Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Polityki Handlowej (Komitetu art. 207 TFUE)	32
3.3.1. Komitet Ekonomiczno-Społeczny	32
3.3.2. Komitet Polityki Handlowej (Komitet Artykułu 207)	32
Literatura uzupełniająca	35
Pytania podsumowujące	36
4. Instrumenty formalne Wspólnej Polityki Handlowej	37
4.1. Instrumenty jednostronne Wspólnej Polityki Handlowej	37
4.1.1. Zwalczanie dumpingu	40
4.1.2. Zwalczanie barier handlowych	47
4.1.3. Zwalczanie subsydiów	50
4.1.4. Wspólne reguły eksportu	52
4.1.5. Wspólne reguły importu	55
4.1.6. Preferencje taryfowe	60
4.1.7. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne	61
4.1.8. Wspólna Taryfa Celna	62
4.2. Umowy międzynarodowe jako instrumenty Wspólnej Polityki Handlowej	64
4.2.1. Porozumienie ustanawiające Światową Organizację Handlu oraz inne umowy WTO wiążące Unię	64
4.2.1.1. Uwagi wstępne	64
4.2.1.2. Konstrukcja regulacji Światowej Organizacji Handlu	66
4.2.1.3. Porozumienie ustanawiające Światową Organizację Handlu	67
4.2.1.4. Załącznik 1 – GATT 1994	70
4.2.1.5. Protokół z Marrakeszu	76
4.2.1.6. Porozumienie w sprawie rolnictwa	76
4.2.1.7. Porozumienie w sprawie stosowania środków sanitarnych i fitosanitarnych	77
4.2.1.8. Porozumienie w sprawie towarów włókienniczych i odzieżowych	78
4.2.1.9. Porozumienie w sprawie technicznych barier w handlu	79
4.2.1.10. Porozumienie w sprawie środków odnoszących się do handlowych aspektów inwestycji	80
4.2.1.11. Porozumienie w sprawie implementacji artykułu VI GATT 1994	81

4.2.1.12. Porozumienie w sprawie implementacji artykułu VII GATT 1994	83
4.2.1.13. Porozumienie w sprawie inspekcji przedwysyłkowej	84
4.2.1.14. Porozumienie w sprawie reguł pochodzenia	84
4.2.1.14. Porozumienie w sprawie procedur licencjonowania importu	85
4.2.1.15. Porozumienie w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych	86
4.2.1.16. Porozumienie w sprawie środków ochronnych	87
4.2.1.17. Układ ogólny w sprawie handlu usługami (GATS)	88
4.2.1.18. Porozumienie w sprawie handlowych aspektów własności intelektualnej (TRIPs)	90
4.2.1.19. Mechanizm oceny polityki handlowej (MOPH)	91
4.2.1.20. Porozumienie w sprawie handlu samolotami cywilnymi (PHSC)	92
4.2.1.21. Porozumienie w sprawie zamówień rządowych (PZR)	92
4.2.2. Umowy handlowe Unii zawierane poza WTO	93
4.2.2.1. Uwagi wstępne	93
4.2.2.2. Europa	94
4.2.2.3. Ameryka Północna	100
4.2.2.4. Ameryka Południowa	101
4.2.2.5. Azja	103
4.2.2.6. Państwa Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP)	105
4.2.2.7. Oceania	106
Literatura uzupełniająca	108
Pytania podsumowujące	109
5. Skutek prawny umów GATT/WTO w prawie Unii	111
5.1. Uwagi wstępne	111
5.2. Brak bezpośredniego skutku norm GATT/WTO – wczesne orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości	113
5.3. Brak bezpośredniego skutku norm GATT/WTO – orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości od początku lat 90.	116
5.4. Pośredni skutek norm prawa Światowej Organizacji Handlu	120
5.4.1. Wykładnia prawa Unii zgodna z prawem WTO (pośrednie stosowanie)	120

5.4.2. Możliwość badania legalności przepisów implementujących normy GATT/WTO	121
5.4.3. Skuteczność wynikająca z inkorporacji (odesłania) przepisów GATT/WTO w prawie Unii Europejskiej	123
5.5. Konsekwencje związania Unii umowami GATS i TRIPs	125
Literatura uzupełniająca	130
Pytania podsumowujące	130
6. Konsekwencje poddania się przez Unię Europejską systemowi rozstrzygania sporów GATT/WTO	132
6.1. System rozstrzygania sporów GATT	132
6.2. System rozstrzygania sporów WTO	132
6.3. Unia Europejska wobec systemu rozstrzygania sporów WTO	135
6.3.1. Postępowanie w przedmiocie środka spornego	136
6.3.2. Postępowanie w przedmiocie wykładni środka niespornego	137
6.4. Przykład funkcjonowania systemu rozstrzygania sporów na gruncie GATT i WTO – sprawa bananów	137
6.5. Rozstrzygnięcia i zalecenia Organu Rozstrzygania Sporów a Trybunał Sprawiedliwości	142
6.6. Konsekwencje niewykonania orzeczenia	145
Literatura uzupełniająca	146
Pytania podsumowujące	146
7. Instrumenty nieformalne Wspólnej Polityki Handlowej	148
Literatura uzupełniająca	151
Pytania podsumowujące	152
Indeks	153